

ბ რ კ მ ლ ა

ფასი 10 კ.

№ 61

რუსეთის ს.-დ. დემ. პარ. (ბალშევიკების) კავკ. საოლქო და თფილისის კომიტეტების ორგანო.

61

შეფუძნა სოციალ-დემოკრატიული პარტია

— დამყარდა დროებითი უკვე —

ბალტიის ზღვიდან შავ ზღვამდე და კავკასიის ფრონტზე

გაუმარჯოს სამართო უკვე, გაუმარჯოს რუსეთის დემოკრატიის!

გაზეთი გამოდის ყოველ დღე. ფული უნდა გამოიხვედნენ შემდეგი ადრესით: Тифлис, Георгиевская ул. № 1, 1-й этаж, газ. „Брძოლა“. კორესპონდენტები და სხვა ყოველგვარი წერილები რედაქციის სახელზე შემდეგი ადრესით: Тифлис, Гапонская ул. № 3, Редакция газ. „Брძოლა“. გაზეთი ღირს ფლის ბოლომდე 4 მ., 1 თვით 2 მ. განცხადებები დაბეჭდვას მხოლოდ უკანასკნელ გვერდზე და სტრიქონი პეტიტის ღირს 20 კ.

პირველი ნომერიდან გაზეთი ბ რ კ მ ლ ა გამოდის ყოველდღიურად.

გაზეთის ფასი: ერთ-წლით ღირს 24 მ.
ნახევარ-წლით 12 მ.
ერთი თვით 2 მ.
მეგაზეთებს მიეკრძა ცალი 07 კ.

1) კანტორაში, თფილისი, გიორგის ქუჩა № 1.

2) ჩვენი პარტიის თფილისის ო. ხიფა რაიონის ბიუროში.

3) ჩვენი პარტიის პროვინციის ყველა ორგანიზაციაში.

თფილისის ან. მეშენი და გაზეთის გამაგრებლებს ვითხოვთ გაზეთი მოიკითხონ და გასაგრესებლად წაიღონ სტამბიდან ყოველ საღამომოდ, გარდა კვირა უკვე დღეებისა. სტამბა—მანანავიბა „ქართლი“ ძველი სემინარიის გზოში. შესავალი ლორის მედიკოსის ქუჩიდან. რედაქციის ადრესი: თფილისი, განდის ქ. № 8.

ამხანაგებო! ხელი შეუწყეთ ყოველმხრივ „ბრძოლას“: მუშათა ორგანიზაციებში მუშაობით და სხვაგვარად შეიძლება არკებოდეს.

ანარქია და წესიერება

მეტად მძიმე პრობლემა უხდება მოქმედება სახალხო კომისარების საქმის გამანადგურებელმა ომმა და ბურჟუაზიის შეუკავებელმა ფარგლმა მეტრეობა სახელმწიფოში, ხალხი წელში გასწვრივს და მთელი ქვეყანა უსუსურის პირზე მიყვება. ასეთ პირობებში გზა ხსენის მხოლოდ ერთი: ერთი, ხალხმა თითონ უნდა მოკიდოს მთელ სახელმწიფო საკმის ხელი, უკუგადასაყვადი ბატონები და ძიებები და გმირული თავგანწირულობით შეუდგეს ახალი ცხოვრების შექმნას, სწორედ აქეთ გადადგა ნაბიჯი მუშათა და სახალხო დემოკრატიის მფარვე სივრცეში, (რომელსაც შემდეგ შეუერთდა გლეხთა სივრცე), როდესაც მან მთელი ძალა-უფლება ხელი იღო და შექმნა ახალი მთავრობა—სახალხო კომისარების ხანძარი.

მაგრამ ასეთი მთავრობა, — მუშების და გლეხების მთავრობა—მეტად უჩვეულოა ისტორიაში და მას მთელი ძველი ქვეყანა აუკარა წინააღმდეგობით და ბრძოლით შეხვდა. ამან რათა ამ მთავრობას უხდება განამარცხდეს თავისი

პროგრამა სამოქალაქო ომის ატმოსფეროში. მის ენაზე არა მარტო ბურჟუაზია და მემანულები, მას ენაზედ წყალობა ბურჟუაზიის პარტიები—ესე-რები და მენშევიკები, რომელთაც თავი მოაქვთ ხალხის ინტერესების დამცემლებად.

რას უწუნიან ახალ მთავრობას? მან სამოქალაქო ომი გამოიწვია და ცხოვრებაში ანარქია გაამყარა.

ამ ბრალდებაში ერთი რამ არის საყურადღებო. ახალი მთავრობა აღმოცენდა კერძონის მთავრობის ნაგრევებზე, აქ არა კერძონის დამხობა, ხალხი ძალა-უფლებას ვერ აიღებდა ხელში. კერძონის მთავრობა ნებით არ დასთმო თავისი ბატონობა, ამიტომ აუცილებელი შეიქმნა მასთან ბრძოლა. გინც სა-მოქალაქო ომს იწუნიებს და მის გახსენებაზე ტუტებს ზეკა, ის ყმაფუფილი ყოფილა კერძონის მთავრობით, ის მოსურნე ყოფილა, რომ ხალხს უდრტყინელობა ეზღოდა კერძონის უფლებად.

ნამდვილა? ანის გამოაშკარავების ვერ შედეგად ვითომ და ხალხის მოკირისფულ მენშევიკ-ესერებში, ისინი ახლა კრიტიკას ვერ სწავნენ კერძონის დასაქა-

ვით კარგათ იტან, რომ ამ პოზიციაზე შედეგმა სრულიად გაუტეხს მთი ხალხის ხალხის თვალში.

კერძონის მთავრობა რომ ღირსი იყო დამხობისა, ამას კიდევ აღიარებენ ისინი მიკომპრობულობა, მიუხედავად ამისა, ისინი მარცხ ებრძვიან ახალ მთავრობას, და ამ ბრძოლაში საბოლოოთი უერთდებიან კონტრ-რევოლუციონერ ბურჟუაზიას.

იქნება მათ პროგრამა არ ქონსონთ ახალი მთავრობისა? მართალია, მთავრობა ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ მინერული, მაგრამ უხლოესი მისი პროგრამა, რომელიც საკმაოდ დიდ ღირსს და ენერგიას მოითხოვს, არის დროს, მიწა და თავისუფლება. ეს პროგრამა იმდენად შესისხლობრებული აქვს ხალხს, რომ მის წინააღმდეგ აშკარად ვერ დაპირაობს ვერც ერთი თავხედ კონტრ-რევოლუციონერი. ახალი მთავრობა მტკიცეთ აღგია თავის პროგრამას და ამ უკანასკნელის უარყოფა არც მენშევიკ-ესერებს შეუძლიათ.

ისინი მთავრობასთან ბრძოლის დროს შორიდან უფლან, რომ შინ მშვიდად იმედიან. ისინი მთავრობის პროგრამას ვერ იწუნიან და მის შემადგენლობაზე მიიქვთ იერიში. მართალია, მთავრობა სოციალისტურია, მაგრამ შვ მარტო ერთი პარტიაა გამეფებული, სხვა პარტიებს იქ წარმოადგენელი არა ყავთ.

ეს უფრო ფაქტობით გამოიქვეყნეს უნდობლობა ახალი მთავრობის პროგრამის წინააღმდეგ. მაგრამ ფაქტობით აქც სიყალბეს წაიღან ამ ბრალდების ავტორები. მთავრევიკები არც ერთ სოციალისტურ პარტიას არ უკრძალავენ მთავრობაში მონაწილეობას, მაგრამ თვით ეს პარტიები არ ეცარებიან მას. ისინი ბურჟუაზიასთან ერთად ებრძვიან მას და მის წინააღმდეგ ისეთ იარაღსა იყენებენ, რომელზედაც ბურჟუაზიას ხელი ნაკლებად მიუწვდებია: ეს არის ბოიკოტი და სამოქალაქო.

რალა გვეჩვენა მათი ბრალდებიდან? რათ ეურჩებიან ახალ მთავრობას არა მარტო ბურჟუაზია, არამედ მათი დამცველი მენშევიკ-ესერები?

მიზეზი სწორედ პროგრამაშია. ის არ მოსწონს ბურჟუაზიას, არ მოსწონთ არც მენშევიკ-ესერებს. არც ერთი და არც მეორე ამას პირდაპირ არ ამბობენ. ზავის, მიწის და თავისუფლების პროგრამის წინ ლმდე ვერ ილაშქრებენ. მაგ-

ერთი ხელზე იხევენ სამოქალაქო ომს და ანარქიას და ამ საბაბით ებრძვიან ახალ მთავრობას, ებრძვიან მის პროგრამას.

როდესაც ახალი მთავრობა მოექცა ქვეყნის სათავეში, სამოქალაქო ომიც მაშინ გაჩნდა. ეს მართალია, ახალ მთავრობას მშვიდობა არ მოუტანია ქვეყნისთვის, მაგრამ ეს მხოლოდ იმიტომ, რომ ძველმა ქვეყანამ არ დასთმო თავისი ბატონობა და მანველი იღო ახალი ძალის შესაშურადი. მთავრობა, მხოლოდ ნაწილს შეტყობს მთავრობის ბრძოლის ევლს და სამოქალაქო ომის ამტებს მონურად მოუტრის ქედს, ამას, რასაც ვერცხვავს, ვერ ჩაიდენს რევოლუციონერი მთავრობა. ის მედგარ ბრძოლის აწარმოებს მანამდე ბურჟუაზიის წინააღმდეგ და მას ვერ შეაშინებს ყვირილი სამოქალაქო ომსა და ანარქიასზე.

ანარქია და სამოქალაქო ომი ბურჟუაზიის შექმნილია. ახალი მთავრობა არავის არ მიუფარდებოდა სახლში თოფ-ზარბანტით და არ გამოიწვევდა მთი უჩინო სისხლის ფარას. მაგრამ როცა თვით მას მიუფარდენ, მოინდომეს მუშების და გლეხების ძალა-უფლების დამხობა, ხალხმა მთავრობაშიც თავისი დასაცავით იარაღს მოკიდა ხელი, თავდაცვიდან ის თავდასხმად გადავიდა, რადგან მხოლოდ სუსტი მხარე ჩრქობს შენად თავდაცვის პოზიციაზე დგომას და მთავრობას კი საამისოთ საქმე არ გახდენია.

რაც უფრო ჩქარა და საფუძვლიანად დაპრცდება სამოქალაქო ომის გამოწვევები და ანარქიის შემქნელი ბურჟუაზია, მით უფრო მალე და მტკიცეთ და მყარდება რევოლუციონერი წესიერება. ხალხი არ დასთმობს თავის უფლებას, მთავრობაც ერთგულად ემსახურება მის ინტერესებს.

დღესასწაული

გუშინ ქართველმა ნაციონალისტებმა ნოე ჯორდანია მთელი ქართველობის ბელადად გამოაცხადეს. დღეს ქართველი მუშათა განხეთი მოუწოდებს ქართველ მუშებს იდღესასწაულად ამ ბელადის დაბადების დღე. აქედან მხოლოდ ერთი ნაბიჯი აკლია, რომ მენშევიკების პარტია გადაიქცნეს ქართველი მუშების

პარტიათ. კვშმარტათ, რეგოლიტო-
ნურ ხანაში გვხვობით!

როგორ გამოვხატოთ გეგმეზე-
ლის მოწოდება ქართველი მეშენი?
მიხედვით თუ არა ისინი, რომ მათი
ხელმძღვანელი ორგანოები საპროტო-
ალარა სენატზე დამალონ თავისი ნა-
ციონალისტური კურსი? იგარბობენ თუ
არა ისინი, რომ ქართველი მეშენი-
ბის პოლიტიკა სავსებით უარყოფს ინ-
ტერნაციონალს და მით კავკასიის მე-
შათა მოძრაობას საბედისწერო მომა-
ვალს უშვადებს?

ჩვენ კი ჩვენის მხრით ვიტყვი: „ერ-
თობის“ № 220-ში დასტავებული მოწო-
დება ქართველ მეშენებსავე სულაც არ
აჩიხ შემთხვევით მოსვლას, ის ერთი
პატარა რგოლია იმ მიმდინარეობისა,
რომელმაც მენშევიკების ოპორტუნიზ-
მი ამ უკანასკნელ ხანს ნაციონალიზმამ-
დე ჩამოაგორა.

კვალ და კვალ

„მართლაც“ და კლასთა ბრძოლა.

ვინც თვალყურს აღევნებს „ერთობას“,
მისთვის უტყველია ერთი რამ: მას შემ-
დეგ, რაც ჩვენს მეშენიკებში დარწმუნ-
დენ, რომ ახალი მუშათა და გლეხთა
მოაგრობა არა თუ არ სუსტდება და
ქრება; (როგორც მოელოდნ და ნატ-
როდენ მენშევიკები), არამედ თანდათან
ძლიერდება და მაგრდება. „ერთობის“
სამი მეოთხედი ადგილი დათმობილი
აქვს ბალშევიკებთან ბრძოლას. „ერთო-
ბა“ ხედავს (არ შეიძლება არ დაინახოს),
რომ ბალშევიკში და რევოლუცი-
ონარულ გზებს, მენშევიკში სრულიად გა-
სულია ახალი მიმართულება. (როგორც
გვრდება და სისტემატურად მტკნარ
სისულელეს და უარობას ჩნახავს.)

„ერთობის“ (№ 220) მოწინავე გვპირ-
დება გვეჩუქაოთ, ბურჟუაზიის შესახებ,
მარტა თავიდან ბოლომდე ლაპარაკობს
(უფრო მართალია რომ ვთქვათ: კორიკა-
ნობს) მხოლოდ ბალშევიკებზე.

ამ წერილში ვცვლავთ უფრო საყურად-
ღებოა ის, რომ ბრძენი პუბლიცისტი
საციონალდათ ცდილობს დაამტკიცოს, არც
პაგრომებს თვითმპყრობელობის დროს,
მიმართულს ურების წინააღმდეგ, არც
კალენდინ-დუტოვების წინააღმდეგ ბრძო-
ლას, არც კონტრ-რევოლუციონარული
მოსკოვ-პეტროგრადის ქალაქის საბჭოე-
ბის გარკვეულ და სხ. კლასიური, ხასიათი
არ ქონდა და არ აქვსო. მასასადამე,
დღევანდელი სამოქალაქო ომი ეს კლას-
თა ბრძოლის ნიდადზე კი არაა აღმო-
ცენებულია არამედ გამოწვეულია ბალ-
შევიკების ექიანობით.

აი ასეთია საწყალი პუბლიცისტის გი-
თომდა მარქსისტული ფილოსოფია: ასე-
თი ანბალ-უბნის მკადამებელი ხალხი
კიდევ გაიხსნის; ჩვენ საუკეთესო მარქ-
სისტები ვართ, ბალშევიკები. ანარქის-
ტებიო.

დღეს გიმნაზიის შესამე კლასის მოწა-
ფეებმა კი იცის, რომ სამოქალაქო ომი
კლასთა ბრძოლაა, ბრძოლა სამეგდრო-
სასიცოცხლო გარკვევითა და გავ-
დფილითა შორის, რომ პირველთა გა-
მაჯავრება ნიშნავს ბურჟუაზულ რეჟიმს,
მეორეთა გამარჯვება კი რევოლუციის
გამარჯვებაა. ეს არ იცის მხოლოდ
„ერთობამ“, რომელსაც კითხულობენ ათი
ათასზე მეტი მუშა და გლეხები.

კვშმარტათ „ერთობის“ თავისი მკით-
ხველში კლასური შეგნების მაგიერ
(რამდენად იგი წარმარა ლაყბობს) შე-
მიძღვრენ ლათ. ალფა იკონიკი
სინტაქსი თეორიები: სემანტიკა იტონიკი
ინტონიკი, მტკიცებოები თუ გვარები

ბჭეს მხოლოდ ბურჟის და სინგელ სამ-
წუხაროა, რომ მშრომელთა მასში „ერ-
თობის“, ამ კომიკურ და მატყუარა გა-
ზეთს კიდევ ამდენი გასაგალი აქვს.

მორის წოდება.

„ერთობის“ ამჟამ ნოტრში მოთავსე-
ბულია გრძელი წერილი გორიდან. ამ
წერილში ლაპარაკია მიტინგის შესახებ,
რომელიც გაუმართავს გორის მ. და ს.
დღე. საბჭოებს. ამ მიტინგს გამოუტანია
ასეთი დადგენილება: „ჩვენ, გორის
გარნიზონი, ვუცხადებთ ზოლს და გუ-
ლის წყრობას აფანტურისტ ბალშევი-
კებს დამფუძნებელ კრების დაშლის გა-
მო. ჩვენ ვუძღვნი დამფ. კრების გულ
წრფელ სალამს და მას ჩვენ რუსეთის
დემოკრატიასთან ერთად უკანასკნელ
სისხლის წვეთამდე დავიცავთ. ძირს
ბალშევიკი! გაუმარჯოს დამფუძნებელ
კრებებს!“

აი ასეთია „ერთობის“ და ბალშევი-
კების მიერ გულუბრყვლო მკითხველ-
ბის დატყულების ნაყოფი. შეცდომაში
შეგვაწილო გორელი „ოპიზატელნი“,
რომლებსაც დამფილ მენშევიკებთან
მოაქვეთ თავი „სოციალისტ“ მანაშელის
მეთაურობით, გომრენ ბალშევიკებს,
რომელთაც თურმე „დამფუძნებელი კრე-
ბა ჩამოაღეს: ამას ამბობენ მენშევიკის
ერთგული გორელები იმ დროს, როცა
„ერთობისთვისაც“ კი ცხადია ახლა
რომ არავითარი მსგავსი ფაქტი (დამფ.
კრების ჩაშლა) არ მოხდებოდა. ეს ტყუი-
ლი გორელებში გაავრცელა თე-
თონ გახ. „ერთობამ“. ამ ტყუილს
გორელები აღარ გაიმორჩილებენ, რომ
„ერთობის“ გარდა, მაგ. „ბრძოლასაც“,
კითხულობდნ, მაშინ ისინი დაინახავენ,
რომ „ერთობა“ ჩვენმა გაზეთმა ტყუი-
ლი „მოდითა, რის შემდეგაც მას (გე-
ზი. მუშ., სალდ. და გლენ. ცემბრა-
ლურმა მოაგრობა მარტა დამფ. კრება
კიარა, კეთილი გორელები, არამედ
მარტა კონტრ-რევოლუციონარული, აფან-
ტურისტული ჯგუფი, რომელსაც უწ-
დოდა მიგთვისებია მთელი დამფ. კრე-
ბის სახელი.

გორელები თავის რეზოლუციამ ამა-
ბობენ, რომ სისხლის უკანასკნელ წვე-
თამდე იბრძოდნენ დამფ. კრებისთვის.
ჩვენ ტაშს უკრავთ გორელებს ასეთ
გმირულ განზახვას, თუ ისინი თანახმა
გახდებიან „პატარა“ შესწორება შეი-
ტანინ თავის გადწყვეტილებაში, სა-
ხელდობრ: ხალხმა თავდადებით უნდა
დაიცვას დამფ. კრება, თუ ის რევო-
ლუციონური იქნება და გაველფილი
კლასების ინტერესების ბოლომდე და-
ცავს. ამას გარდა: საჭიროა, გორელებმა
იციოდნ ერთი რამ: რომ დამფ. კრების
მოწვევა შესაძლებელი გახდა მხოლოდ
მაშინ, როცა სახელმწიფოს სთავაზუ-
მოვეყენ მუშები და გლეხები ბალშევი-
კების მეთაურობით. მანამდე კი, მთელი
რვა თვის განმავლობაში ბურჟუაზიული
და კოალიციური მოაგრობები მენშევიკ-
ისერების (ოპორუნიტების) მეთაურობით
მხოლოდ ატყუილებდნ ხალხს და
კონტრ-რევოლუციონარულ და იმპერია-
ლისტურ ბურჟუაზიას ემსახურებოდნ.

აი ეს „წერილობა“ რომ სკოლით-
დით გორელებს, ასეთ შემდგარ ნაბიჯს
არ გადადგამდნ. მარა ჩვენ მათ არ
ვამტყუნებთ, ჩვენ გვიცხავთ მხოლოდ
„ერთობის“ ხელმძღვანელებს, რომლე-
ბიც ასე ბატყუილებდნ ხალხს.

კლასიკური ლიტერატურის მკვლევარი
კლასიკური ლიტერატურის მკვლევარი
კლასიკური ლიტერატურის მკვლევარი
კლასიკური ლიტერატურის მკვლევარი

იმპერიალიზმი, როგორც ახა-
ლი საფესური კაპიტალიზმისა.
(გაბოლ, ლენინის წიგნიდან)

5. ძველის დაძვება კაპიტალიზმითა
კაპიტალისტური შორის.

კაპიტალისტები აბრუნენ ნონობო-
ლისტურ კავშირებს—კარტელებს, სინ-
დიკატებს, ტრესტებს—და იყოფენ შე-
ნაურ ბაზარს თავიანთ შორის. ამ კავში-
რების წინ უძღვრია ყველა გაცალკე-
ბული საწარმოო დაწესებულებანი, ისი-
ნი ილუპებიან და ამა მოუ იმ ძველის
წარმოება მთელთ უფარდება ხელში
კაპიტალისტების კავშირებს.

მაგრამ კაპიტალიზმის დროს შინაური
ბაზარი აუცილებლად დაკავშირებულია
გარეშე ბაზართან. კაპიტალიზმში უკვე
დიდი ხანა შექმნა მსოფლიო ბაზარი.
კაპიტალის გარეთ გატანა თანდათან
იზრდებოდა და ამასთან ერთად მონო-
პოლისტური კავშირები ფართოდ აგრ-
ცელებდნ თავის გავლენას, როგორც
საერთო საზღვარ-გარეთ, ისე კალო-
ნიებში. ამის მიხედვით „ბუნებრივი“
ხდებოდა საერთო შორისო კარტელების
დაარსება, მათი მსოფლიო შეთანხმება.

ამ ნაირათ, კაპიტალს და წარმოე-
ბის კონცენტრაცია მსოფლიო ხასიათს
ღებულობს. ეს უმალესი საფეხურია
კონცენტრაციის განვითარებაში. აქ
ყარდება ერთგვარი ზე-მონოპოლია,
რომელიც მიიღვ ქვეყანას ფარავს
ენახათ, როგორც ჩნდება ეს ზე-მონო-
პოლია.

თანამედროვე განვითარებულ ტენი-
კას ახასიათებს ელექტრონის მრეწვე-
ლობა. იგი ძლიერად ვითარდება მეც-
ხრ მიერ საუკუნის ბოლოს და მეტადრე
უფრო ის ორ მოწინავე კაპიტალისტურ
შეყენაში განვითარებული: შვედეთში
შტატებსა და გერმანიაში.

გერმანიაში ამ დარგის კონცენტრა-
ციის დღეათ შეუწყო ხელი 1900 წ.
კრიზისმა. კრიზისი ყველაზე უფრო
მწვევით მიიღვ წერილ წარმოებებს,
ბანკებმა, რომლებიც ამ დროისთვის
უკვე იყვნენ შეზარტუნილი რევოლუცი-
ბასთან. შკოლის მაგიერ, ყველა ზომები
მიიღეს, რომ ეს წარმოებები დაღუპუ-
ლიყვნენ და ისინი მსხვილ წარმოებებს
ჩაეშალა.

ამის შედეგი ის იყო, რომ 1900 წ.
შვედელ კონცენტრაცია მდგვის ნაბიჯით
წავიდა წინ, რამდენიმე ათეული საზო-
გადლება ეთ ამ ორ საზოგადოებათ
გაერთიანდა.

ამ სახით ცმოცნდა სახელგანთქმუ-
ლი „საერთო კომპანია ელექტრონისა“,
რომელიც გაბატონებულია 175—200
საზოგადოებაზე („მონაწილეობის“ სისტე-
მის მიხედვით) და მის განკარგულებაშია
ერთნახევარი მილიარდი მარკა, მას აქვს
საზღვარ გარეთ 34 პირდაპირი წარმო-
მადგენლობა, მათ შორის 12 აქციონერუ-
რი საზოგადოება 10-ზე მეტ სახელმწი-
ფოში. ეს უზარმაზარი დაწესებულება
მთელი ევროპის ამ დარგის წარმოებას
მარტათ მარტა თავის ხელში უყრის
თავს.

ამვე დროს ხდებოდა ელექტრონის
კონცენტრაცია ამერიკაში, სადაც დაა-
რსდა მეორე ასეთივე უზარმაზარი სა-
ზოგადოება.

და აი 1907 წ. ამერიკის და გერმა-
ნიის ტრესტები ხელშეკრულებას სდე-
ბენ, თუ როგორ გაიყონ ერთმანეთ
შორის ქვეყანა. მეტოქეობა ისპობა.
გაყუფის შემდეგ ამერიკის საზოგადოე-

ბას ეროვ შვერთებული შეტატები და
კანადო; გერმანიის საზოგადოებას კი—
გერმანია, ავსტრია, რუსეთი, პოლანდია,
დანიია, შვეიცარია, ოსმალეთი, ბალკა-
ნეთი. შეთანხმება მოხდა აგრეთვე იმის
შესახებ, რომ ერთმანეთს გაეზიარონ
ახალი გამოგონება და გამოცდილება
მართალია, აქ სახელთ ორი საზოგა-
დოებაა, მაგრამ ფაქტურათ ისინი ერთ
მთელს წარმოადგენენ, ეს ერთი მსოფ-
ლიო ტრესტია, რომლის განკარგულე-
ობაშია რამდენიმე მილიარდი მარკა და
რომელსაც დენამწის ყველა კუთხეებში
მოწყობილი აქვს თავისი განყოფილე-
ბები, წარმომადგენლობა, აგენტურები
და კავშირები, გილას ძალუმს მეტო-
ქეობა გაუწიოს ასეთ უზარმაზარ კავ-
შირს!

ისიც უნდა ვსთქვათ, რომ თუმცა
დღე მიწა დაყოფილი აქვთ ამ ორ უძლი-
ერეს ტრესტს, მაგრამ ამ ქვეყნათ მუდ-
მიერ არაფერია და ადვილათ შეიძლება
მათ შორის ხელშეკრუ გაყუფი მზოდეს
მთელი ქვეყანის, თუ რა საჭიროვლია,
მათ შორის ძალთ განწყობილება შეი-
ცვალოს.

ამ ხელშეკრუ გაყუფი მავალით
იძლევა ნავთის მრეწველობა.

ნავთის მსოფლიო ბაზარი უკვე დაყო-
ფილი აქვს ორ უძლიერ ფინანსურ
ჯგუფს: როგორც ნავთის ტრესტს
ერთი მხრით და ბ.პ.ს ნავთის პატრო-
ნობაში—როგორც მეორე და ნობელს, მეორე
მხრით. ორადვე ეს ჯგუფი მჭიდროთ
აბიან ერთმანეთთან დაკავშირებულთ,
ერთმანეთს არ ეცლებიან და თავ-თავის
„სამეფოებლოს“ განაგებენ. მაგრამ მათ
მონოპოლიურ მდგომარეობას რამდენიმე
წელიწადია ხუთი მეტრი ემუქრება: 1)
ამერიკის ნავთის წარმოებები დაშრტა,
2) მანთშევის ფიზმა ბაჟიში 3) ნავთის
წარმოება—საქარაში, 4) რუმინიის და
5) იმერ ოქეანიის წარმოები ნავთის,
რომელიც ეკუთვნის პოლანდის და რო-
მელიც დაკავშირებულია ინგლისის კაპი-
ტალთან.

სამი უკანასკნელი საწარმოო საწვე
გერმანიის ბანკებთან არის დაკავშირე-
ბული, რომელიც სათავეში უდრია.
„გერმანიის ბანკი“. ამ ბანკებმა დაზო-
უქილებლათ განავითარეს ნავთის მრე-
წელობა, მაგ. რუმინიაში, რომ დასა-
ყრდნობი წერილობა ქონობათ მეტო-
ქესთან ბრძოლაში.

გაიშართა ბრძოლა, რომელსაც ეკონო-
მიურ ლიტერატურაში სწორეთ „ქვეყნის
დაყოფილათვის“ ბრძოლა უწოდებენ.
როგორც ლენინმა მონიშნა ყველაფერი ხელ-
ში ჩაეგდო და ამ მიზნით დაარსა საზო-
გადოება-შვილი პოლანდიაში. „გერმა-
ნიის ბანკი“ შეეცადა როგორმე შეგრი-
ნა ნიშნინა, და გააერთიანებია ის რუსე-
თან როგორც ნავთის წინააღმდეგ. როგორც
ლენინს მეტი კაპიტალი ქონდა, მასვე
ხელს უწყობდა საუკეთესო მოწყობილი
ტრანსპორტი ნავთისა. ბრძოლა გათავ-
და „გერმანიის ბანკის“ სრული დამარ-
ცხებით. მას ორში ერთი უნდა ამოეჩინა:
ან უნდა გაეუქმებია მთელი თავისი ნავ-
თის წარმოება და მილიონობით ზარალს
ენახა, ან უნდა დამორჩილებოდა. „გერ-
მანიის ბანკი“ დამორჩილდა და ახალი
ხელშეკრულებით მეტათ მიმე პირობებს
მეწერთა ხელს.

მეტად დამახასიათებელია საერთაშო-
რისო ელსის გარტელის ისტორია. ინ-
გლისის, ბელგის და გერმანიის ზავო-
დებმა პირიბა შეკრეს არ გაუწიათ ერთ-
მანეთსათვის მეტოქეობა შინაურ ბაზარ-
ზე, გარეშე ქვეყნები კი ასე დაიყუფ-
ნნ პრეტ. ინგლისის, 27 პრეტ. გერმა-

ჩამავდოს ჩვენსა და უკრაინელებს შორის. მაგრამ ჩვენ ამ წუთშიაც გიცხადებთ თქვენ: საბჭოთა მთავრობა თქვენს ეროვნულ თვისებებს დამკვიდრებს, როგორც სხვა ყველა ერისა, რომელიც არ რუსეთის საზღვრებში მოხსილათ. ჩვენ გვუბნებიან თქვენ: უკრაინის მუშა, უკრაინის გლეხი, რუსის მუშა, რუსის გლეხი — დიდძალი ძმებია; ბოლო უკრაინელი გლეხი და უკრაინელი მემკვიდრე ეროვნობის მოსახლეს მტრები. დამყარდება სოციალიზმი. დადგება დრო, როცა მთელი კავშირბოძა ყოველგვარ მინიშნებასა და გაგვირავებულ განთავსუფლდა და მანამ ბოლომოდგება სრულიად ყოველგვარ ეროვნულ ჩაგვრასაც.

მაშ ასე: ჩვენი და თქვენი თავისუფლებისათვის, მუშების, სალდათების და გლეხების გამაგრებისათვის, სოციალიზმისათვის!

სრულიად რუსეთის მუშათა, სალდათთა და გლეხთა დემუტატების საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი.

სრულიად რუსეთის გლეხთა დემუტატების სიგზი.

პეტროგრადის მუშა და სალდათთა დემუტატების საბჭო წითელა გვარდიის შტაბი. მუშათა პროფესიონალური კავშირების წარმომადგენლები.

ფაბრიკ-ქარხნების კომიტეტების წარმომადგენლები: პოლის კომიტეტი.

პეტ. მუშათა და სალდათთა რაიონული საბჭოები.

პ რ მ ვ ი გ ც ი ა

ამხანაგო რედაქტორ!

თქვენს პატრიტულ გაზეთში გთხოვთ აღვლიო დათვით შემდგეს: გაზეთ „ეროთობის“ მე 204 ნომერი მოთვსეულთა კორესპონდენცია ხაზურის ბოლშევიკების შესახებ; არსებითაც არ მინდა გავცეს პასუხი „სოციალისტ“ გიზნისხატს ბ. მანელის სპეცდონომით, რომელსაც თავის მიმდრულ ლექსიკონში სხვა სიტყვა ვერ უპოვია, გარდა „ქაქური კულაბიჯა ბალშევიკებისა“. რას ნიშნავს ასეთი უშუალო სიტყვები უპასუხისმგებელ კორესპონდენტისა, თუ არა ზოგინებას, მაგრამ მანელის უფიცობა (რომელიც მენშევიკების ფენტრშითაა გაუღენილი) რა გასაკვირია, როდესაც თვით „ეროთობის“ რედაქცია დღის ხალისით თავსებს ასეთ უშინარსო კორესპონდენტებს იმ პირობით კი, რომ უკანასკნელი ბოლშევიკების წინააღმდეგ იცის მიმართული, მაგრამ ასეთი გზით „ეროთობა“ და მისი ამჟამინდელი ფონს ვერ გავლენ; ბოლშევიკში, როგორც რევოლუციონური სოციალ-დემოკრატია სათავეში უღვია რუსეთის მუშათა კლასის, პროლეტარიატის, რომელმაც ძირს დაამხო ბურჟუაზიულ რეჟიმონურა მთავრობა და მის ნანგრევებზე ააშენა მუშების და გლეხების მთავრობა; თქვენ გასურთ სხელები გაუტრებთ ასეთ მტკიცარს, აარსებთ ცალკე ბურჟუაზიულ მთავრობას ყველა ჯგუფის ნაციონალისტებისა ერთად (ამეგრ-კავკასიის კომისარიატი) და ეროვნულ საბჭოს, მაგრამ ასეთი ხრიკებით თქვენ ვერ მოიმიტოვებთ სასურველ ნაყოფს... ნაღრვევი გამოდგება მანელის უბრალო ანთიმეტეკული ანგარიში; ბოლშევიკები ხაზურში 4—5 აცია არისო, არჩენების დროს ჩვენ ხიას № 5 ხმა მისცა ხაზურში 19-მა კაცმა, სურამში 87-მა, ბორჯომში კი 161-მა, რომლებსაც ერთად გვაქვს მოწყობილი ორგანიზაცია.

მ. შალაბერიძე.

გურამის რამე-მე.

ოზურგეთში არსებობს სასურსათო „კომპრტეზია“. მათი მოქმედება უფრო იპაშო გამოიხატება, რომ აქ შემოტანილი და გატანილი საქონელი (თუ კი ასეთი რჩება) გადასახადი დაადენ და არა იმაში, რომ ეცადონ სურსათი იყვინ მცხოვრებლებისათვის. მართალია, ძნელია დღეს სურსათის შენება, მაგრამ ყოველ შემთხვევაში, საქონელს მეტი ენერგია, რაღვანაც, ზოგიერთი სასურსათო „კომპრტეზიის“ წევრები ვერ ასრულებენ თავიანთი მოვალეობას როგორცაა.

ეს ერთი ხანა სასურსათო კომისარიატის კიტარე და იღებენ საეჭვო ლუქებს, მაგრამ შედეგს ვერ გვიდავთ. ნიბრის შემოღება მანამ დაიწყეს, როცა მალაზიეში თარობები დაიკრილდა, ალბათ აქაც ერთგვარი „ხათრის“ იყო კი მოღუწე „კომპრტეზიის“.

ქ. ოზურგეთში არსებობს მრავალი სკოლა: არიან მრავალი მასწავლებლები, როგორც ქალები ისე კაცებიც. ზოგიერთ სკოლებში ვერ არის როგორცაა სკამები დაყენებული, ამბობენ ზოგიერთი მასწავლებლებს სურთ კარიერის შექმნა, მაგრამ რადგან ძველი კანცელარია აღარ არსებობს, ამნაირი იძებენ მოწყვეტის, მაგრამ მოწყვეტი მკეტი მოწყვეტულნი აღმოჩნდნენ ვიდრე ზოგიერთი „მასწავლებლები“. ასეთმა მოქმედებამ ნაყოფი უკვე გამოიღო: აქაური „მენშევიკი-ოზურგეთის“ ამჟამინდელი იმით რომ მოწყვეტის დიდი უმრავლესობა მათ მხარეზეა. ამ მიზნით ხშირად ლექსიკონსაც კითხულობენ „პოლიტიკურ მომენტზე“. მოზრდილ მოწყვეტებს გარდა, რომლებიც ასე თუ ისე გარკვეული არიან, დიდი უმრავლესობა ესწრება სრულიად ბავშვებს, რომლებსაც ჯერ კიდევ ან ბავნი არ გაეგებათ, უბრალო „ჩაგონილი“, „ხ. თორი“, „ნიშით“, „ნათლი-მანობით“, თითებს სწევენ, რაკაცებს უმარავენ „მენშევიკ-კომპრტეზიის“ და უკანასკნელნიც ხომ ოვაციების „ბაბოზა“ და მით ამჟამინდელი, რომ „შეგნებული“ აღდმოკრატია მათ მხარეზეა.

ამას წინათ აღვთლობდით თვით-მართვლობის სტომაზე სხვა საკითხთა შორის ირჩეოდა კითხვა ამერიკე კავსიის კომისარიატის შესახებ. ერთმა ხმისათაგანმა (არა ბალშევიკმა) ორიოდ სიტყვით შენაშენები გაუკეთა ზემო მოხსენებულ კომისარიატს, რამაც დიდი შეხება-შემოხება გამოიწვია, სოგორთები განცვიფრებული იმასაც გაიძიებდნენ: ამას რას მოვეწადირა? „ოზურგეთის“ ხმისანი და ბალშევიკი. ბოროტი ენები იმისაც ამბობენ: შეიძლება ზომებიც მიიღონ: და ამ ხმისანს, (არა ბალშევიკი, მხოლოდ ბალშევიკთა მონათლული) როგორც ხმისანს, ანგარიში აღარ გაუწიონ.

როგორც გაგვითხ, აქ სდგება ქართული პოლიტიკა. ამბობენ, რომ „ყველა“ შეუძლია ჩაეწიროს შივი ნამდებ სილდათს, გამომარულ სალდათს და სხ. ამიტომ ვინც ჩაიწიდა უკან აღარ ბრუნდება. მამულიშვილები დიდ ფაქტურში არიან, ეშხვლებინ „სამშობლოს“ დასაცავთ.

ხევიანა:

ქ. სამტრედი.

„ვასი გაგვყარე, ჟუს შევიყარე“. რომ იტყვიან, სწორით ისე დაემატა ჩვენს სამტრედიის. თუმცა არც წინათ ყოფილა საქმე აქ კარგათ მოწყობილი, მაგრამ ებოლო მთლიან წყალწლებულია. ძველ „მამებს“ არ გამწვანებულთ, თუ იმინი ხალხისათვის არაფერს აკეთებდნენ, მაგრამ დღეს, როდესაც ქალაქი მენშევიკ-კომპრტეზიის ხელშია, რომლებიც

თავის თავს სოციალ დემოკრატებს უწოდებენ, რომ არ გააკეთეს ხალხისა, თვის და ქალაქისათვის კარგი რამე? ქალაქის საბჭოში თითქმის ყველა ოზურგეთელია. ისინი უხუთ პარტეზონდენ ხალხს ოლოდ თქვენი მოგუქით ხმ. და ყველაფერს მოეცადებოთ, შერეო სალდათის დანაპირები? მაგრამ როდესაც ოზურგეთის ხალხის მოთხოვნების მატით ხელში იყო, მანამც ერთი ორის ოდენა არაფერი გაუქვითათ და აქ რომ გადაკარბონ სხვების და იმეზაფონ, „სირცხელი იქნება! რის ოზურგეთისა, თუ ხალხს არ მოატყულებენ ლამაზა და მაშ ლოზუნგებით, ხმას მოაკმებენ, თავისი-ნების გააყვანებენ და შერეო არხიანთ განივინებენ.

აქაური ოზურგეთის რომ კითხობთ რა გააკეთეთო გიპასუხებენ: როგორ თუ რა, ჩვენ სამტრედიის მივანიჭეთ ქალაქის სახელის. განა მაგათი წყალმობით მიიღო სამტრედიამ ქალაქობა? სრულებითაც არა. და განა საქმე შორისაშია, ქალაქობაშია? თვით და ბოლო შინაარსისა თვარა, ცარიელ, სახელში რომ რამე ეყაროს დღეს არაფერ არ აფიქრებიათ, თუ გნებავთ ლონდონია დაარქვათ.

სამტრედიის დღეს წარმოადგენს ჩაბრუნულ, ჩაბილწულ დაბას. სოფელიც უკეთესი მოწყობილი იქნება ქ. სამტრედიისაზე. ქუჩა ქუჩას არ გავს, ღამე რომ გაიარო დაქვინი და ცხვირ პირს დაი-იჭერე, რომ დებებისგან ღმერთმა დაგეფაროს, სხვა და სხვა ადგილების გაწმენდა გასულთაგანა სირცხვილია მათთვის. და როდესაც სამტრედიის ტრაიკულ მომენტს განიცდის და ენერგიული მუშარბა ეკარება, სწორით მანამ ქალაქის „თვითმართვლობის“ სიხანავს. ჯერ ხშირებს არა გაუგებია, თუ ხაქრობა საქმეს ხელის კოკიდება.

ან რა უნდა გააკეთოს ისეთმა ხალხმა, როგორცაა ოზურგეთის ხმისანები. მაგათ ბალშევიკების გინების და დემოკრატების მეტი არაფერი ახსოვთ. დაავწყდათ ეს დაპირებანი, რომლებიც აღდუქვენს ხალხს.

კორიანდელი.

დაბა წერილი ამხანაგ მილიციანერებს.

ამხანაგო მილიციანერებო! დიდგა გადამტრიალთ ხანა თბილისში. ქართლშია ათის მოსალოდნელი, ყოი ამ თავის ციხე სიმაგრეს უნდა მიამურას და მომსერე მტრის იქიდან გასცეს პასუხი, თორემ შეიძლება მტრის ბანაკს ჩვენი ძალე მიეგრეს. ამითი კი ჩვენს მიზნებს არ წყნებს უღალატო. განა უღალატო არ იქნება, რომ ჩვენი მოწყობილობის ბანაკში საქმე ვაკეთოთ, ჩვენი ძეგის წინააღმდეგ დაიგვირგნოთ და ყოველთაგან თავისუფალი აზრი ძალით ჩავახშოთ, რაღა თქმა უნდა, ეს დიდი იმპალი და ცოდვა იქნება. სწორით ამას უნდა მივცეთ ყველა ციხეხალმა არსებამ ყურადღება, თორემ მოტეღებში გვიან იქნება თითხე კენა.

როგორც ვიცით, ყველა ნილაზი ჩამოხალა და მათ შორის თბილისის ხატარა მეფე კაიხოზმა. რომელიც ყოველ ჯგერდინ გზაზე გაკეთის, რომ ჩვენ, მილიციას, მხოლოდ წესიერების დაცვა გვავალდებოდა და მტერი არაფერი. მილიცია არის უპარტიო და აქ არავითარ პარტიულ ელფერს ალავი არ უნდა ჰქონდესო. მარა ეს ასე არ არის.

30 ნომერის რედაქცია ოზურგეთში თავდასხმა გააკეთეს და არსებლის ციხე სიმაგრე უბრძოლველთ ხელში ჩაგდეს. სწორით იმ დღესვე მართვლობა-ში საქარო საქმისათვის შევიკრი, კაიხოზმა მე შემეფევი მოწყობილი და თავისუფლება მიმოძ: ვიდრე არეულობა დაიწყო ნარდებოდეს დასაყვინებლათ გამწვავისუფლა, ბალშევიკი, წადი სახლში და დღისწევით, ძრიელ პარტიე მცა ჩემს მდგომარეობაში შევიდა და არეულობა-ში რომ ძლიერ არ დაეკან უღუგავი, როგორც ბალშევიკი დროებით განმათი უფლა, თან შემდეგი მამაშეიღოლო დროებამ მომცა: წადი და არც შემოიარო იქ, ვიდრე მთლიან საქმე არ გადაწყდება, ან თქვენი ან ჩვენი. რომელ გამაგრებებზედ ლაპარაკობს კაიხოზი? თუ იმას არ გვუცხადებენ, ოზურგეთში ჩვენს წინააღმდეგ ირამებთან მათ სურთ ჩვენზე გამაგრება, მათ სურა ბალშევიკებს ბათლომეს ღამე გაუთენონ, მარა ჩველთი თქვინები, ისინი ძმას ძმაზე ვერ აახზდებენ, უფრო ფინანსებს კონტრ-რევოლუციის და პროვოკაციის მიერ. შექმნილი ბურჟი და ხალხი ირამება კალენდინების და ყველა მათ მომხბურთა წინააღმდეგ. ჩვენც ხალხთან უნდა ვიყოთ კალენდინების წინააღმდეგ. აქ გზა-ყვლის არევა მიუტეველია.

დროებით განთავისუფლებული მ. ლ.

ბათუმის ოლქის მოსწავლეთა დაუდევრობა.

არსად ისე უღუგავთ ხალხის ქანებას არ ეცაზობიან, როგორც ბათუმის ოლქში. მაგრამ ეს არც გასაკვირია ბათუმში მართვა გამგებობის სათავეში მოექცა ისეთი პირები ოზურგეთი, ძველი დროითაც სარგებლობდნენ და რა გასაკვირია, რომ დღეს მათი უფრო ისარგებლებდნენ. აქ დაწყებული მილიციის მოხელეებიდან უკრესობა ის პოლიადინეკია, რომლის წყალმობი არა ერთ და ორ ბნეგ გლგნს დაუწყევლოთ თავისი დაბადების დღე. ისინი დღეს სარგებლობენ იმით რომ ხალხის ქონება მათ ხელშია და დაუზოგველთ ფანტავენ. დღეს ყველამ იცის, როგორია მოსწავლე ტყვია წამლისა, მაგრამ ეს ვაგებოტები არ დადიგვენ და წარა-მარა ანევენ მათ.

გარეთვე გავთამბილგების მტრეცასაც არ აქვს საზღვარი. დღეს აქ მიკროლუმბენ, ხეალ იქ და კიდევ ბევრი იცის სხდ. მერე რათ იმტრეკენ ისინი ასე თავ? რა ენაღვლებათ? პუტ-ნიოვის არ იცის, „Пошадни чухачи, хомут не сваяи“. ეს ვაგებოტები დაიბნადებენ ვინმე იარაღან ხალხს მამინე იარაღს აბთმევენ და რასაკვირვოლია ე. წ. „სპეციალნი დობოლის პარაგად“ გადარცხებენ. ხშირია ისეთი შემთხვევა, როცა იარაღი მოეწონებათ, თავის თვსაც იტოვებენ. აი ასეთი ბოროტ მოქმედება არის განმეტებულ მთელ ბათუმის ოლქში. ხშირად ვაგებობთ მათთან პოლიციელების დაბატონების წინააღმდეგ პროტესტისათმთ პაროვნების ხელშეუფლებლობა ირდევია, მაგრამ ქუჩებში ჩიჩიკა, ხალხს ჩაჩიკა და იარაღის წართმევა მათ მიერ ნადენილი თურენ დასაშვებია დროა ამ თავხედურ მოქმედებას ბოლო მიიღონ, თვარა შესაფერ კვირდოს მიიღებენ. დროა მუშათა და სალდათთა დემუტატებმა მაგას ყურადღება მიუცეთ. სანამ გვიან არ არის. დროა თვით ხალხიც ამოიღოს ამის წინააღმდეგ ხმა, სანამ მთლიან გაულანგადენ ხალხის ქონებას.

კაკიას მეგობარი